

Savjetodavna služba u biljnoj proizvodnji

Biotehnički fakultet - Trg Kralja Nikole bb, 81000 Podgorica

Tel: 020 206 713 Fax: 020 206 712

E-mail: extension-pg@t-com.me

Radovi u pčelinjaku tokom septembra

U ovom periodu pčelinja društva nastavljaju intenzivnu pripremu za zimovanje. Stimulisanje matice na polaganje većeg broja jaja završava se od polovine do kraja septembra, zavisno od klimatskih uslova područja. U ovom mjesecu nastavlja se sa prihranom društva koja je započela u avgustu. Šećerni sirup se spravlja u odnosu tri dijela šećera i dva dijela vode. Ukoliko sirupu tokom avgusta nijesmo dodavali lijek za nozemozu, septembar je posljednji mjesec za to. Kao zaštitno sredstvo najbolje rezultate daje fumagilin. U većini krajeva tokom septembra nestaje paše. Na pčelinjim društvima vidno se osjeća da se približava period mirovanja. Stare pčele nestaju u većem broju, sužava se prostor u košnici koji pokrivaju, a počinju obimnije formirati mednu kapu. Septembar je poslednji mjesec pred zimu gdje se može obezbijediti hrana za prezimljavanje. Kasnije se pčele sve više uznemiravaju. Jesenji pregled pčelinjih društava završava se za što kraće vrijeme. Nepažnjom može se oštetiti matica, dezorganizovati društvo i izazvati grabež. Pri otvaranju košnice u septembru nije potrebno pregledati sve okvire. Dovoljno je doći do legla i vidjeti pravo stanje pčelinjeg društva.

Obavezna je njega rojeva i slabijih društava iz kojih je obavljeno izrojavanje. Ukoliko je napravljen propust tokom avgusta, sada se provjerava količina i raspored hrane. Za zimsku hranu ostavlja se med koji je tečan i zatvoren tankim voštanim poklopčićima. U blizini legla ostavljaju se dva rama sa kvalitetnim cvijetnim prahom. Osim toga u skladištu za svako društvo u prosjeku se drži po dva rama ispunjena medom i jedan ram s cvijetnim prahom.

Pri zazimljavanju nikada se ne ostavljaju ramovi s cijelim polenovim prahom jer ga pčele ne mogu najbolje pokriti. U tom slučaju on se ubuđa i postaje štetan za pčele. Ukoliko se vrši pregled košnica, obraća se pažnja na opasnu bolest zatvorenog legla – američku kugu.

Ova bolest se prepoznaje po raštrkanom leglu, ulegnutim voštanim poklopcima legla koji su promijenili boju i imaju rupice na sredini. U takvoj ćeliji larva je istrulila, razvlači se i ima vrlo neprijatan miris. Ovakvi slučajevi se odmah prijavljuju udruženju pčelara i veterinarskoj ustanovi. Pred uzimljavanje leta košnica se okreću prema jugu. To se radi sa košnicama koje su lako pokretne, u autobusima, prikolicama i dr. Jednoj prosječnoj pčelinjoj zajednici potrebno je oko 20 kg meda za prezimljavanje. Veće količine hrane u košnici tokom zime poboljšavaju toplotni režim i mikroklimu. Nestajanje pčelinje paše, skraćivanje dana i snižavanje temperature odražava se na rad pčelinjih društava u polju i košnicama. Pojačava se broj stražarica na letima gdje je uvedena stroga kontrola. U normalnim pčelinjim društvima nema trutova i trutovskog legla. Propolisom se učvršćuju satonoše, poklopne i pregradne daske a sužavaju široko otvorena leta. U zavisnosti od tipa košnice, ispod vijenaca meda na satovima gdje se nalazi poslednje leglo, treba da ima

dovoljno prostora za formiranje zimskog klubeta. Za vrijeme zimovanja i ranog proljećnog razvoja klube će se kretati na gore i trošiti hranu.

Pčele u ovom mjesecu sakupljaju i slatke sokove od šljiva i drugog jesenjeg voća i grožđa, prerađujući ih u med. Takav med nije dobar za zimovanje pčela. Pčele još posjećuju cvjetove baštenskog cvijeća, troskota, jesenjeg mrazovca, čičoke, mrtve koprive, djeteline, tikve, od kojih se unosi nektar i polen. Saće koje je skladišteno obavezno se štiti od voštanog moljca. Saće se drži u hermetički zatvorenim ormarima ili u nastavcima košnica gdje se češće izlaže sumpornim parama, koje uništavaju moljce u svim stadijumima osim u stadijumu jajeta. Najveći dio hrane za zimu pripreme junske i julske pčele a osnovno društvo čine pčele izležene tokom avgusta i septembra. Slabija društva tokom zime utroše više hrane nego jača. Pčelinja društva s 25.000 do 35.000 pčela će uz najmanju potrošnju hrane izaći iz zime i s mladom maticom u proljeće udvostručiti broj pčela.

Ramovi s praznim saćem ređaju se u nastavke i polunastavke ali nešto rjeđe nego u košnicu. Ređaju se jedan za drugim do visine koliko to omogućava prostorija, u kojoj se čuvaju do proljeća. Ramovi se zatim štite žičanom mrežom kroz koju ne može proći leptir moljca. Može se izvršiti sumporisanje cjelokupne prostorije.

Mr Nebojša Veličković